

Ingólfur og Landvörn, 4. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Ingólfur – Landvörn – Erindi – Bókadómar – Ljóð –
Afmælisgreinar – Eftirmæli – Minnismiðar o.f

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-8, Örk 9

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Um ritdómanna niðju.

Þat ber gjaldan við hér á landi, að hlutdrægnislausir dómur sjáist um bókur þær, er út koma, ef þeirra er nokkur getid á annað bord. Er oftast annaðhvort, að bókum er holt um skör fram, ellegar þá að dómurarnir leggjast í framkröka til þess, ^{ad} finna bókinni allt til forattu, en láta kostina liggja í laginni. — Hlörug þessi aðferð er rétt, en þá er hin þriðja þjörst sanni: að snúa út úr hverju ordi, þora allt á verra veg og hreyta fúkyrdum á höfundum um efni, sem ekkert kemur málium við.

„Sögur og Kvæði“ Einarar Benediktssonar hafa þegar hlötið dóna í þremur blötum og eru þeir dómur allendurleitir, langvaranngjarnartur er þá, er „Þjóðsögur“ flytur og ^{tekur} ~~þá~~ hann einum skýrt og rétt ~~spjallt~~ ^{fram} Stefnum og anda kvæðanna. Í annan stað minnist hann á gallana nægilega, þótt hann hafi ^{engra} ~~ekki~~ rétt

Skra
registur yfir þá.

Dómur þ. g. ~~er gefinn af þessum dómara þá~~
Dómur og ~~skráregistur~~ nefir ekki, þá tíð
degi ^{sig} er ^{vert sé} á þessum að orðlengja um ~~þann~~
Loks vitar Jón Ólafson) allanzt mál um bókinn
í „D. öld“ og vill hann fara ítarlega í taktinn.
Allmargt er atkvævert við útdættningar Jóns, ^{enda}
er þar einnig meiri hluti ritdómisins.

[Ett hvort hið fyrsta, sem þvelli Jón, ~~er það~~, að
hann veit ekki, hvað hann á að nefna grein-
arkorn eitt í bókinni, sem er þó með fyrirboðum,
og verður það ekki skilið ódúrlit en svo, að
Jón hafi ekki getað lesið fyrirboðunina (-Nokkum
síðar fer Jón að tala um „sáluregistur yfir
syndir“. „Sál“ og „synd“ á þá að vera hið sama. En
„syndaregistur“ kannaot Jón veit ekki við.]

Undir málleypur og ambözur telur Jón: „Spía-
vell og lömsöng“. — Það er mi líklegt að hvest manni-
barri í Íslandi hafi heyrt nefndan lömsöng og
kemur það orð oft fyrir í kvæðskap eldri skilda, t. d.
Jonasar og Lyndals, en það má líklega ekki henda
mark á því, af því að þeir eru báðir eldri menn

en Jón Ól. og því ekki ^{úr} af hans skóla. — J. Ó. segir, að
„nafnið sem tíðkast er um hljóð spóanna“ sé „vella
(kok) en ekki „vell“ (nok).“ — Þetta er alveg gagnstætt. „Vell“
er orðið, sem tíðkast um hljóð spóanna alstadar á
landinn, þar sem ég hefji spurnir af. Hitt heyrnit
aldrei á þeirri merkingu. — „Vellan“ heyrni að eiga heim
í sumum sveitum á Austfjörðum. — Vera má, að Jón
eigi hér við formál, þó að ~~ekki sé hægt að skilja~~
^{er þú} ~~það~~, þegar hann er að tala um „það sem tíðkast“, —
þá vil ég spyrja: Hvar er hljóð spóans nefnt „Vella“
í fornritum? — Jóni hefdi verið óhætt að sleppa þess-
ari málleypunni.

Flt. „Stagir“ er það orð, sem mi tíðkast um fasta
strengi á skipum, fyrir „stög“, sem áður var og er
líklegt að Jón taki það gilt, ^{er þú} ~~er þú~~ að það „tíðkast“.
„Orðmyndina „hlökketi“ skilur J. ekki og segir að
sér óhætt að fullgöfða, að þetta sé nýyrði, sem
enginn skilji nema höfundurinn. — Nei! fleiri skilji
það en höf. Nafnháttur sagnarinnar er: hlökketa og
er alþekkt orð (að minnsta kosti umstada á land-
inn) — ^{þessu} ~~er þú~~ ^{þú} ~~er þú~~ að allt sé nýyrði, sem

hann þekkir ekki?!

Jón hneyklast á þri, er E. segir, að það hafi „brakad“ í lynngranninum af hita og þurki. Þetta má ekki skiljast bókstaflega, - en hefir Jón aldrei heyrt nefndan „brakandi þerris“ eða „brakandi-þurt hey“? Það er líklega hey, sem brakar í, án þess komist sé við það? - Það mætti engu síður snúa til á þri, sem skáldin segja „að sólin sigi í hefir“. Allir vita þó, að sólin fer ekki niður í sjóinn. - Út af þessu „braki“ segir Jón: „Þetta lýsir einhverju náttúruafbrygdi, sem ég hefir aldrei orðit var við“. - En það þá allt „náttúruafbrygdi“, sem Jón Ólafsson hefir ekki orðit var við, eða eru engin náttúruafbrygdi“ til önnur en þær, sem J. Ó. hefir ^{var} orðit var við?

Þágt á J. með að skilja, hvað „óheimleg þögn“ er - og gripur hann þá til gamla irotraditions, að kalla allt niyrði, sem hann skilur ekki. Leitir hann svo ýmsar getur að þri, hvað orðit muni þýða og heldur lokar, að það sé lekið úr þýðku. Þann sjáum við, að Jón hefir þó kunnat eitt orð í þýðku. En bólvinnin er, að orðit er haft í daglegu tali

medal alþýðu sumstatar, í sömu merkingu og þá er hjá Einar. — „Rudley þögn“ skilt (!) Jóni að sé vitlessa. Stendur heima! Hann einn hefir látið sér það orðatiltæki um munum fara og euginn amar.

Loks kemur Jón aftur að „hullskjúmi“ og hefir þá getað komið fram ír fyrirtoznuinni. — Hú hefir hann munat eftir útreidinni, sem „viðdomsmolin“ hans um úrið felle í vetur og atlar ein að hefna sín á sama hátt, en þá fer fyrst að fara út um þúfur hjá Jóni. — „Dagokri“ hafði í vetur rakilega sýnt fram á hlögilega einfaldni og sjálfstíðbeidslu „hestozans frá Alaska“ og mun þú leugi við brúgid, en með grein sinni tekst Jóni að sína glöggt hvers störamunur er á list og smekki þeirra Einar, þezar þeir yrkja báðir út af sama efni. — Þú að eteki getur tilraun Jóns talist annat, en skáldlegt „pródukt“ hans sjálfs.

Aldrei hefir J. B. séð landlag „er líkst geti“ að sumu leyti“ hamtblætti yfir þezan dalinn!

Jón segir að Einar hafi orðið „flaumur“ í rangri merkingu og fer svo að úttokje sjálfur, hvað það þýði. „Flaumur“ (þýðit uppþaflega hávæð), ymur, glámmur; t. d.

„Svendaflaumur“ er orusta. Eru þefir orðið forðh
yfir á straumhart vatni, sem „flaumur“ heyrir af,
— og er þá flaumur einkum ströður strengur og
yfir höfuð vatnið í ánni, þar sem straumhart er.
J. segir að flaumur þýði vatni, sem er í kreyfingu
útfli á við, eða! úta við, eða! í idu — en ekki er það
reitari þýðing á ordinu, en sú er Einar þefir.

J. er eitthvort að fetta fingur á „ég-formið“ á Vals-
þveidrinu. Það er eint og enginn megi segja
ég“ nema J. Ó. — Sjálfur mýðar hann allt við sjálfan
sig í dómnum, sem endranot : „ekki er mér audeið
að skilja“, „ég á bygt með að skilja“ o. fr. — ~~þessum ástæðum~~
~~ekki er mér audeið að skilja~~ ~~þessum ástæðum~~ ~~þessum ástæðum~~
en aðrir megi ekki rita skálddrögur með þri sniti,
að sögulehjan sé latin segja frá.

Þegar til kváðanna kemur þá segir J. nokkur að
um hvert þeirra og telur þá i röð : 1. kvæði, 2. 3. o. fr. en
getur oft ekki um fyrstaquinnar, þó að það hefði verið
greinilegt fyrir þá, og „dómnum“ lesa. Líkum J. yfir
höfuð lofordi á kvæðin, en nokkuð eru ýmsar
athugasemdir hans „þriðlegar“ og verður nú sumra getið.

J. 6. kvæði (Straudsigling) skilur J. ekki „á leppum örne“,

Hann þefir vort aldrei heyrir talsháttinum „að ganga
með grasið í skönunum“ — „Leppur“ er sama sem illoppur.
Er þetta þá forskilið, eða er talshátturinn „nýgróð“?

J. Ó. segir þá höfuðverk í hvert sinn, sem hann vegnir
að lesa „Skutakramm“ — ^{skáfill} þriðlegar er jónt og „Eni ekki
gabba hann fyrir þetta, þri að eitthvort þefir tilat
í honum heilium þegar vagnstjórum ök yfir hann
vestra um árið — og þera ritmýðar hans — frá þeim
tíma og til þessa dags — þess ljóðastan vottinn
jónt þri ^{honum} varlegast að lesa ekki annað en það,
sem 4. d. þ. h. segja honum að vel ^{væri} tilgjaflegt og
við hans hæfi, þri að ella getur hann ofreynt sig.
En hann á ekki að lata það hitra á öðrum, þótt
hann sé svoa veill.

15. kvæði (Draumur) þefir J. óþedlegt. Hvers vegna? Af
þri að draugnum er lýst sem draugi? J. hefði
líklega viljast láta drukknutan mann koma í heim-
sókn allan uppstökkinu með glástö og gleraugu —
kannski aðeins dálitit hásmeltan og ólanlegan,
en ekki vonu ^{draugnum} þess þannig til fara, þri sem sagt
er frá í „þriðdögnum“.

J. 2. kvæði (Stökum) segir jónt, að öngv hátíðir hafi víða

fyrir lesarann er þat beinlínis eeki!!! „að narra“!
(danske) „figura“!! - „Ótrúvæðug leika-blað“. Fyrir þat
sama(!!) Melur hann sér ö. sfr. „litur út fyrir“!!! „marg-
latislegur“!

Þeir hefir nú verið getið flestra aðfundinga J. - og
verður þri eeki neitað, að fáum var til tráandi
at reida höggid jafuhætt og J. hefir gert, en láta
eins litið verða ári þri.

Með þessum línunum hefir sjá viljast sjna, hvernig
flestir aðrir en J. Ó (og þ. G.) lita á dom hans.

Ben. Sveinsson

"Dannebrog" er borin ^{þann} og með Einar's þessum
og þeir sigurvegar og barðum ^{stendur sem best} og þessum. En þó af
flokki þessum fannst þessum standa velur að sigi,
þá gæta hann þó ekki um ^{þessum þessum þessum} þessum þessum og
~~þessum þessum~~ og þessum þessum ^{þessum} þessum þessum
þessum ^{þessum} þessum þessum þessum þessum þessum
þessum, ~~þessum þessum~~ þessum þessum þessum þessum
þessum að þessum þessum þessum þessum þessum
þessum. Slíkt þessum oft gefur
illa.

9. Mörður lýsir sök á hendur Flosa um að hafa sært Helga
(yfir höfði Flosa) Njála 141 kap.

- "Nemni ek yör í þat vætti at ek lýsi sök á hönd Flosa"
NAFNI IK UPR IÞAT UATI AT IK LUSI SAUK A HAUT FLUSA 40
- "Þórðarsyni um þat, er hann særði Helga Njálsson"
ÞURÞARSUNI UMB ÞAT IR HAN SARÞI HALKA NIALSSUN 39
- "holundarsári eða heilundarsári eða mergundar"
hilutarsari iþa hailutarsari iþa mirkutar 37
- "sári, því sári, er at þen gerðisk, en Helgi fekk"
SARI ÞVI SARI IR AT BIN KIRÞISK AN HALKI FIK 35
- "bana af, á þeim vættvangi, er Flosi Þórðarson hljóp"
BANA AF A ÞAIM UATUAKI IR FLUSI ÞURÞARSUN HLIUB 39
- "til Helga Njálssonar, lögmætu frumhlaupi áðr."
TIL HALKA NIALSSUNAR LAUKMUTU FRUMHLAUBI AÐR 39
- "Tel ek þik, Flosi, eiga at verða um sök þá mannsekjan,"
TAL IK ÞIK FLUSI AKA AT UIRÞA UMB SAUK ÞA MANSAKIAN 42
- "skógarmann, óalandá óferjanda, óráðanda öllum bjargráðum."
SKUKARMAN UALATA UFARIATA URAPATA AULUM BIARKRAPUM 45
- "Tel ek sekt fé þitt alt, hálf t mér, en hálf fjórðungsmönnum"
TAL IK SAKT FI ÞIT ALT HALFT MIR AN HALFT FIURÞUKSMAUNUM 46
- "þeim, er sektarfé eigu at taka eftir þik at lögum. Lýsi ek sök
ÞAIM IR SAKTARFI AIKU AT TAKA AFTIR ÞIK AT LAUKUM LUSI IK SAUK 50
- "þessi til fjórðungsdóms þess, er sök(in) á í at koma at lögum."
þasi til fiurþukstums þis ir sauk( ) a i at kuma at laukum 44
- "Lýsi ek löglýsing. Lýsi ek í heyranda hljóði at Lögbergi."
LUSI IK LAUKÞUSIK LUSI IK I HAURATA HLIUÞI AT LAUKÞIRKI 46
- "Lýsi ek nú til sóknar í sumar, ok til sektar fullrar á hönd"
LUSI IK NU TIL SUKNAR I SUMAR AUK TIL SAKTAR FULLRAR A HAUT 46
- "Flosa Þórðarsyni. Lýsi ek handseldri sök Þorgeirs Þórissonar."
FLUSA ÞURÞARSUNI LUSI IK HATSALTRI SAUK ÞURKAIRS ÞURISSUNAR 52

allt. 600

Vonbrigði

Sveinar þveit er saman undan,
úti við fjöru daga dimma;
gattu að unna bröttu þarum,
og alheims víða undur ljóma.
Vatturunnar fagur blómi
auga þeirra andlegt vakti;
fjöllin háu brönnin þakti,
[er þar voru öllu meiginu,]
Solin blíða sínum helti,
geislum fögrum á grænan jökul
letur ^{þeni} lettur lídu nider
bröttur ^{hægar} breiðar beggja vegna,
blómin linnatt blöktu undal,
fyri hegum himins bla.
Yðgrönn skógur skryddi veigi
á báðum hlöðum hálsa hárra.
er voru nedar við mefndar bröttur,
og vökvaðist hinn vönni skógur,
menta vatns af munar teig. -
Svo háfleigt fyri hugsjón þeirra,
brósti vonin ljúfa lífsins,
og myndaði í huggeim manna ungra
dýðlega nátturu-líping ljósa,
allri þessari miklu undur sölu,
alli hinn fallvalti vöndar engill

Vorin - veltá manna barna,
en ginnar ungir gjetta ei að
að hún er selt samleg sorgar góða.

synduga manna.

Von eftirvænting og þráin þína
þjuggu í hjörtum bláa ungmenna,
af eftirvænting eftir.

áttvinnum þessum elsku legum
es, ástun sýndi að öllu að koma,
í þá mund út af mar. -

Hoofdu þeir úta ógnar djúpa hafid.

af einni grasta es þeir stöðu á,
og gættu að, hvest á græðis eigi, þá
göðra ástrina komandi fley.

en allt í einu annas sagðist sjá
segl á skipi hafi langt úta.

Þá sagði hún, það es fleyid fíðu
es fyrum þeir höfðu gjöla kenni og það

bragst aldrei vorin bjarta, fagra, þína
báðir þeir sögðu einum sömi með:

hve yndisleg verður ekki landtakan,
í þinni djúpa kyrd og ró,

sem hvílu mín yfir handri og sjá.

og sólin speigladist með geisla glansis,
á gljáan sænas vatni þáru,

og allt var sós djúðleg sálar sjón,
enn sveif nær landi hrannar gön.

En allt í einu umhverfið var

og allt í einu myskblátt loftid var

dymngimmur sjórinu hátt við ströndu
Stórmítid blóðhaddan beljandi ^{stundi} drundi.

bilgjan ógnandi barst upp á land,
eins og hún vildi öllu veita grand,

enn fleyid ⁱⁿⁿ fýrremda velti bilgjan bláa
brunandi fram og aftur um höfuðgráa,
hróðblunnar sáru ofar sæðu þá,

sem fýr á minnst, að grasta stöðu ^{uppá},
þeir gættu ei að, hve grimmlig aldun var,

þótt gnúdi hún við þóar vatnarnar.

þeir aðeins höfðu á brúnlöðursins bláju
es beljandi skuldu hlíðum skiprens á

en í svipan hol skjefla ein há
með heljar afli yfir skipid fýr

og inn þáð fjell hinn Kolblái sjór
og vorin öll þá úti var

en ofan fleyid sökta botni mara. -

Stöðu þeir en þá úta hafid ánda

og einga vonar sjórnun litu þeir
þeir hún es sirtum sáru forlaga bundin

en samán þeir voru, enn á tónni tvær

enn aðeins ^{ekk} hangdi hún einni tang á
því ogis hitt var þinnu grófa frá

og í svipan bræstur buldi stór

es bust frá landi tóna flutti sjór

en sveinornir sem henni voru á

þeir voru í fýr-^{lög} fjellu og í dæ -
þórn

Barust þeir þannig burt frá ^{um} ~~um~~ ^{stínd} ~~um~~
á bárum óskýjarleikans kafs,
og vissu ei hvað lenda mundu á löndum
en loks af dvala lifnuðu án kafs.

Í einu hljóði sögðu svo.

„Hvert erum við komnir?“

Þá kváð við hulins málið ^{„þú“} ~~„þú“~~ ^{þú} ~~þú
uppsprettu sína erátti í hjörtum þeirra.~~

„Komnir erú þið á þólgum djúpa
og úta' hafit ómólarda

óvissunnar evsdalanna

og berist þar á aldeifu öldum

— alla tíma —

V. Erlendsson

..

Kröturningur. Þess
Ný felagsrit: 26 kr.
Andvari: 26 kr.

15,50 + 3,95

af ríkisþinginu & þar ríkisþingit hafði þá ein ekki fengið minn rétt til þess að samþykka
 lög fyrir vora hönd. Þann rétt ódólist þat fyrst með þessum lögum sjálfum. Þetta mun
 vera hin nýstaflega kenning, sem nokkrum sínum hefir heyrt í nokkrum ludi. — Eftir þessu getur
 hver löggjafarsamkomu gefið sjálfri sér vald yfir óriðkomandi málum, með þú að samþykka lög, sem
 þat hefir ekki rétt til þess að samþykka, en gera ~~ráð~~ fyrir málum sínum, að samkomu hefir rétt
 til þess (!!) — þá fer ein að verða ekkert réttarfarir. — Svipadar þessu ein hinar aðrar ríkisráðgjafar
 Valtýs fyrir innlimuninni. — Þá hlakkar hann yfir þú, að nú sé tími til kominn, að halda
 í samfar komandi löggjafarsafmali innlimunarmálar, — og mun hann hugsa sér til breytinga
 að síðu að þú veistu með flokkmönnum sínum ^{násta} þingis ~~á milli~~. —

Vör höfum nokkrum sínum fót fram ríkisráðgjafar Valtýs sjálfs móti kenningum hans —
 og ein þar orðakir til þess — að vör huggjum flokkmönnum Valtýs þina þú best, er hann
 segir sjálfur — en öðrum sínum vör sýna með þú, hversu veikar áttædur Valtýs ein, þegar
 honum hann getur ómögulega vart þar fyrir sjálfum sér, í sömum vilgerð og hann birtir
 þar. — ~~Slíkt er einu dæmi í sögu alla þessa, er hefir gefið sig við opinberum málum.~~

21,50	8	270	5
2,15		8	
<hr/> 19,45		<hr/> 2168	

Í alþingi '97 sagði Valtýr lík. mundi Danir met tímansum tákka Íslandsrindgjafi sír ríkis-
ráði Dana - af því at hann leydi þar illt eitt til um mál Dana.
Enn segir Valtýr. -

Hvorn á mi at frjá-petta er hvat á móti þóm og síu skotunum í hvort
hvemur stendur á at svoim vindham og flautspyrilu fer gerast fóringi,
pólitískum flokk á alþingi?

Þraf. XII. 39. Hitt er óttipólitískur (þingsetan
sámi tóttel. (átt. um þuppleytinguna - Þraf. XI. 86, 85.

Tinglysning.

Kommentar til Lov af 7. Juni
1935. med systematiske
Oversikter.

^{af}
Dr. jur. Sigmund Østrem og
Byskrifter T. Heggelund.

Oslo, 1935.

Fainbovi Gudm.s

Haldor Björn Hall

Jurta
frum
Fræggardur.

Sjálfstæðislöngunin mun sjaldan hafa verið meir útbreidd og áflugri meðal vor. Íslendinga en hún er einmitt nú á síðustu árunum og hún er aflsuppöppretta allra framfara; hún ~~er það~~ sem veitir framfaravæðingunni gildi sitt. En vís meginum ekki einnkvæða sjálfstæðislöngunina við ^{stjórnun} ~~politikk~~ og efnahag, það verður fleira að komu með, vís þarfum að verða andlega sjálfstæðis. Vís þarfum að lina svo um hníttana, að framfarir, byggðar á innleiðni vát, geti orðið í sem flestum meuta og þróðgreinum.

Sjálfvagh er það ^{ad vor þarum} ~~þyris~~ ^{ars} ~~ars að málvara, eins og framast er umt, þekkingu annara þjáða, en það er heldur ekki sérstakt þyris ^{um} ~~ars~~ Íslendinga, það verða allar þjádís að gjöra; hver þjádía lois af annari, en af því leidis ekki að neim þjád megi halda að sér höndum og horfa á og dást að þar sem hjá hinum gjörist, þar þurfa allar að ^{þyris} ~~komu~~ með, og hver og ein að lata sína krafta í te, þá þyrist má ventu heilbrigðra framfara sem munda til venulegt gagna.~~

Það er alment vísu-
kent að sögnin sé nauð-
synleg fyrir hvernja þjót, þá, meir
að segja fyrir hvernju stórum ka.
Vís Íslendingar eignum lítil af
sögunum, af þeim ^{land} er hika söfn
^{er þeirra} stórst, þá er þonngripasapu,
nätterugripasapu og málverka-
sapu. Allis vísukennt að
þessi söpu sé mikils virði
þótt lítil sé og að vís þonngrun
að keppast við að auka þau sem
mest.

Eitt sapu vantar oss enn
tilfinnanlega og það er ^{þetta} grasa-
sapu, ~~og meira~~ sapu af lifandi
plöntum.

Í öllum höfuðborgum
Norðurlandanna, að einni undan
skildri, eru ^{þetta} grasgárdar (botan-
niske Flaver). Það er höfuð-
borg var Íslendinga, sem ^{þetta} engar
líkan hefja.

Grasafæðin ~~þetta~~ vís
allis að er hodi nýlön og
þýgur ^{einu og allis vita} vísindagrein, hún er ein
af þeim fræðigreinum, sem
jardyrkjufæðin byggish á.

^{þetta} Grasgárdur er vísindaleg
stafur, sapu af lifandi plöntum
sem nauðsynlegt er hodi ~~þetta~~

vísindamanna og nem-
~~undanna~~ ad hafa aðgang ad.

Áuk þess sem ^{þessa} ~~grasgardi-~~
 annis eru ~~soo~~ áendurlega
^{myggy} lardómuríkis ^{þeir} fyrir þá sem
 grasgardi stunda, eru þeir
 til stórníkillar þrygð.

Þýris konumlag ^{þessa} grasgardi-
 anna getur verið með ýmsu
 mót. Þeir fullkomnustu
 eru lagðir með þeir mark-
 miði ad sýna á sem fyllsta
 hátt gráðuríkis jarduinnas.
 Öðrum er ad eins allad ad
 sýna ýmsa jurtaflakka, en þá
 um leið grandgafilegar en
^{unt} ~~annars~~ vori ~~unt~~ ef all vori
 tekid.

Ef ^{skul} ~~Eigi~~ ad sýna gráðuríkis
 jarduinnas á einum stad
 verður ad hafa gráðvaskála
 (hitaskála) fyrir þar plöntur
 sem heima eiga í heitari löndum
 og geta ekki vaxid á herraod
 í gordinum, en nokkru
 plántur í gráðuhúsum er
 alldyr.

Það er langf sidan ad
 fyrstu ^{grasgardi} ~~grasgardi~~ voru lúna til
 fyrsti úsis til þeirra var hjá
 Forn-Grökkinum, en lengi vel

fram eftir vort þeir að eins
einstakra manna eigu. Það
er fyrst á 16. öld að ^{þetta} grasgarden
eru opinberar stöðvar, ^{þetta}
fyrst í Padua á Ítalíu 1533.

Árið 1608 var ^{þetta} grasgarden
stöfnuð í Kaupmanna höfuð.
Þó á áðrum stöð er þas sem
hann er nú. Niverandi garden
er að eins 30 ára gamall.

„Rómaborg var ekki byggð á
einum degi.“ ^{eins} ~~sámalendis~~ er
þú þarid ^{með þessu} grasgardana.
Það tekur langan tíma að
gjöra þá svo að þeir verði
vituranberis og í lengsta
lög er högt að fullkomna þá
meis og meis.

Það munu ^{atla} sumir ^{atla} að
vís reimum oss hundraðs
um áxl of vís ^{afnum} fornum að
~~þú~~ til grasgarden þad þessum
vís alts ekki að attast. Vís
fornum högt af stöð og fornum
oss upp á skastid eftir þú sem
epri og ^{atvik} ~~þringumstodur~~ leyfa.
Fyrst er vísirinn, svo er bend.

Vís atum að byrja ^á þú að
safna: þerman gard islenðkum
plöntum og þas að auk þeim úl-
lendirum plöntum sem reynslan
sýnis að vaxid geti á herraod þer
heimra á Troni. Þott ekki

se' nu hversad horra i bad
ina þa er þetta stórt vafur-
epni en ~~sem~~ þú verður vel
viðráðanlegt með tíð og tíma.

Slíkt fyrstaki þarf að
^{vera} standa undir yfirumsjón grass-
præðings og nið þú vís eignum þú
mikilhafa menn í þeirri grein,
þá Helga Jónsson og Stefán
Stefánsson, erum vís vel
settið að þú leyti.

Þessu var er til, er mönnum
ekki vel við stöpunu nýrra embætti
en þú vil og ekki dylja þá, að ^{þú} ást, að
~~til þess að þú þú fyrstaki framgengt~~
~~sem þú vís um þessum vís að~~
hafa grasspræðing í Reykjavík, laun-
adan af landeign, en það er líka
mikill hluti af kostnaðinum ^{þess} við fyrst-
takið þess um sínu.

Grasspræðingurinn sem hefur
yfirumsjónu með gáðinum, gæti og
þyrfi að hafa aðra sýslu á hendi
samhlíða og það dragi mikil úr
kostnaðinum við ^{þessu} grassgáðinum. Hann
gæti hafa á hendi kenslu við skólana,
og ^{er} gæti komið ^{uppi} upp búnaðsskúla í
Reykjavík gæti hann komið þá að
gáðum notum ^{þess} sem ~~hann~~
grasspræði.

Þessi komið ^{þessu} upp grassgáði þú
á landi, bjóst og við að menn gæti
orðið ásattis um að hann eigi að
verða í Reykjavík. Landeign

gáðim mundi auðfengid hjá
 honum. Hvar slíkur gáður
 eða ad vera ~~er~~ ^{er} sigur tíni til
 ad ræða um. Það veri ekki
 illa til fallid ad hafa hann á lín-
 unum sáður með Tjörninni,
 þátt ^{mei tímum} ~~er~~ ^{er} alibi ad þau eigi heldur
~~ad verða skemti svæði ein-
 gunga.~~ Tjörnir með línunum
 óbyggðum í kríng, ^D er ein miðt
 með helzta kústun sem bojar-
 stöðid hefir frá náttúrunnar
 herði og virðist mega vanta
 þess ad bojarhúsa meiti slíkt
 svo sem vera les. Þátt má
 grasgáðurinn yrdi ekki hafna
 á línunum má fá fleiri all-
 gáða stöð ^{meiti} fyrir hann, þ. d.
 Aldarnátagáðurinn.

Það virðist mega ganga
^{ad þri víru}
~~er~~ frá þau sem gefur ad gáðstæðid
 munni fast með gáðum þörum,
 og ekki er ^{óklægt} ~~óþyðandi~~ ad
 Þinnadesfélag Íslands vill og
 gati á einhveru hátt leitt
 undir með verkum fyrstu árin.

Eg vana ad munu sjái
 ad hi er um þau þess fyrri leiki

D "Elding" 1901, tölubll. 15.

Ad vada, sem vafalaust
 getur orðid landinu til
 gagns og sanna og vil eg
 þvi fela það til athugasemur öllum
 þeim sem bera velferð lands-
 ins fyrir höfðingi og vel þetti
 mér við eiga að Miðlentka-
 félagid taki þetta mál að
 sér og haldi því þann til
 sjans.

Einar Helgason.

Eingöngu utan landhelgi:

242 bjöt á 61Ks
1476²

62 uppistötur 19
fslang og uppi

688

17,316

+ Aflatiön. c. 1/2 skp. á bjöt.
látaflakjör. og óþagindi
míkku meiri en þessi vandi veitaþessum
nemur. —
Mest þjóttv. & Englendirgas. —

En sem renni eitau lindit
alstáðan í þvingum þig,
þar sem þornar þetra sýndit
fullkornnað og yngja þig
því en von þú varpin anda
voti rá' ef þerri þú
meðan segubelgsin blanda
blóðlit inni hárin þin.

x x x
Sittu þagga fjalladrottning
fjals í gegnum aldabraut,
því þú sýni þítt hverslotning
sem að stígað á þitt skaut,
þeill þú vasa í verti og dáðum,
von og ótta sú rötisk mín,
útleendinga þú ráðum
aldrei lúti börnin þin.

Sn. Þjórnar.

staðfærlega á rétti Íslandi í sambands
málum. Hefir það gætt ~~sambúga~~ ísnis-
konar veigamiklar ráðstafanir (eða
sem stofnun hestavittar, uttanríkisráðs-
nefnd) -

og þyklaust lýst yfir því hvað eftir
annat met samathvæði allra flokka,
at neyta beri uppsagnar-ákvæða
samb. l. samningsins þegar versta má.

Íslendingum hefir oft verið brugðit um
sunddýndi, og ~~þetta~~ sundruny flokka hefir
verit myg ^{mitgil} gengit ~~þetta~~ ^{þetta} í síðustu árum og er
þat orðit vitukennt af öllum þorra manna,
sem hit ísjávarstasta fyrribrigdi í fjóðlífi
vor Íslendinga.

Því meira ^{um} þat ~~er~~, at allir flokkar hafa
sáinnat met einu samþykki á sveifna í
sjálfstjórn máluum vorum og hafit þau
upp yfir allan kroyt og ~~þetta~~ sundruny flokka
um dagumárin.

~~Þetta~~ ~~þetta~~ Sambúgunum um þessi mál
er einkar djómætur, enda beint lífssparnial
þjótarinnar. Þámun heir um fram íð forkvætna
at Íslendingar vilpinu víð allir vera.

9. Þetta máli sýnist nú vera í ^{öruggu} gæta og réttu
hoofi. Stjórn landsins hefir tekið málið,
sinnar hendur með ^{innvið} samþykki allra Alþingis,
~~er~~ og vinnur að þeim með allri full-
veldisnefndar, sem skipuð er fulltrúum
allra flokka. Þing og stjórn hefir
maga áhæðu gefit tí þess, að ekki
verði vel haldið á þessu máli og má
þat vera þjótt vorri mikitt fagnadarfrú.

Metal einstaklinga í þjóðfélaginu, er
talað hafa um þetta mál - af hverjum
flokki - sem þeir kunna að vera - kenna
og yfir háfuð hennar sama skilning og
fylgja rit málið.

Rætur þess, so hluttar voru heir í vettur og
20 ára afmæli sambandslaganna fella
allar í sömmu átt, þó hvoð sem skilskotad er
hi forsetisráðherra, formanna flokkaanna
eða prófessora háskólanna. Allar ^{of} ~~er~~ þess
sem sprottnar af þess hugafari, sem gefur
í vitunum:

Sin þjótt, sem veit sitt hlutverk, á hlufad of um
sinn hafi ^{heim} ~~er~~ þess fella þess ^{þess} ~~er~~ þess
þess

Þar sem mátt þetta er nú í réttum höndum,
 þá virtist ekki hlata boðna nautsgrútu, at
 Studentafélagið hafi mikil afskipti af þess
 líni og stendur.

Fyrsta tveggja persónur allar og lengur var
 studentafélagið helsta vígi sjálfstæðisbar-
 áttunnar, Landvæðisráðs ^{Randólfssonar} Stjórnar.
 vildi þá hlita við það stjórnsýsluneyti
 sem þá var. Því var ekki ~~þá~~ þessu á
 leit, þess ^{forseta} efni.

Hið Félagið barst þá mjög fyrir
 helsta sjálfstæðismálin, í eynum
 myndum þess, ekki séð fánámálin,
 svo og fyrir stofnun einokipafélags
 í fyrsta og fleiri þáttum.

Nú hefir fél. meir dógt sig í hlið
~~landvæðisráðs~~ ^{valdit} séðan ~~meir~~ dógt meir
 í landit og Alþingi og stjórni vort
 oddviti flestra þjóðmála.

En vel er það að félag vort viti forseta-
 mannum vorum fylgi at gáta málefni
 og má það vera hvergi máli af götun
 stundir ef öska studentanna veitir

götum málstat ofluga fylgi.

En illa sæti á féluginu at gerast tí þess
at rekja sundrunu nokkra eða glunbráða
um þat mál, sem allir forvígismenn þjótt-
árinna hafa tekið höndum saman
um at fylgja fram í rívingu tí
sigur.

En tí þess getur ekki komit.

Svo illa er íslensku stúdentum ekki
aftur farið.

Íafurætti-

Gastur er granna sættis
Eski dem milli nokkurra þjótt-
d. geti laf undir sig laudit at
lofum á fain árum.
Engin þjóttornautsýnt
nams men of saumashulkaos
Namsmönnum hvævetna vel
tekið
Eski ein ein ^á radd k. foarum
sem nemu gaumus hafi vent
gefni.

Wannikimálin.

Sjáefs er höndur.

Dem

Íf 'Íslendingur veri sendimenn f. Dan', hafa ekki
reyn á at afla markaðs f. Svinflest 9 egg.

Enn Danir: skunni státtar, - varnigis báta

Saltfiski, sild o. sfo. ortit at sendu
Enda ~~þessum~~ ~~sub~~ ~~er~~ ~~bráða~~

tí Íslia, Got., Spánar, Engl., Þýskal,

Noreg,

Valdet brandis

Það er nu Kull í Krápinu hann Valdet brandis. Hann er
þrærfullur spallholinn, bolginn af drambis ríftalde með
menni raenn enn hafðingja tleisja þu mæsta og þyrkst þeim
morgun angust tunga hans þetta er lína þu algenyu forumanna
einkennu Hann er uncurforull og lygginn elstadað et hann baden
og þuinn þú kem it þ og hvíðsam legr malefnofet á kreikis
af þui þefur hann yndis og áurinnings von svo et honum
lygus þom að þann lygus uppi opid qelid á mörmum og er
þuinn að misra meðutund unspáð hvork þann regu sat, et q
eratt, til þer undist rú þróð, munir vera að þann getu enni
halid áramindunum Illuigt et þann lína og arnamu
þuinn En þor þann norð þú, þann gott alid qerur þann
það til að þu og vbul þu þore til að meða oftopa þu og
og gredgi

Meðan ríksþyrri roar á þann og alstada þarf þann að vera
end eins og hundur í þafferð en þui þann Valdet brandis
Kalladur að þann stordur svo margt til ríksmudu sína, þann
manni þyrst aðma Þorteleilun rleiket þann innan skrit
forit og þuna þrafna gratta et uiljadrá þuella Þuettur svo
þessu á andstoddu gading en til a þannu þu þu þann lendit
mest af þessu í þreggenu á þonum spalfun þu þu þu þu þu
í þessu ríkt þyrst þu
þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu
og qeymsþa í Ruidi kalat þu
meltur með þonum helidur til að þessu elta þu þu þu þu þu
er þu
um þu
þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu þu

gulu knepturnum sendur fram til ~~me~~ tíðar með
þessum kvæðslamíflum